WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)
z dnia 11 listopada 2004 r. *

W sprawie C-216/02

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym,

złożony przez Verwaltungsgerichtshof (Austria) postanowieniem z dnia 23 maja 2002 r., które wpłynęło do Trybunału Sprawiedliwości w dniu 12 czerwca 2002 r., w postępowaniu:

Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen

przeciwko

Burgenländische Landesregierung,

przy udziale:

Österreichischer Shetlandponyzuchtverband

* Język postępowania: niemiecki.

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, A. Rosas (sprawozdawca) i R. Silva de Lapuerta, sędziowie,

rzecznik generalny: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
sekretarz: M.-F. Contet, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 4 grudnia 2003 r.,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen przez C. Böhm, M. Breitenecker i C. Kolbitsch, Rechtsanwältinnen oraz H. Vanę, Rechtsanwalt, wspieranych przez M. Maiera, Obmann,

— w imieniu rząd austriackiego przez C. Pesendorfer, działającą w charakterze pełnomocnika,

— w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez G. Brauna, działającego w charakterze pełnomocnika,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 15 stycznia 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji Komisji 92/353/EWG z dnia 11 czerwca 1992 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania lub uznawania organizacji lub stowarzyszeń [związków], które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla zwierząt z rodziny koniowatych (Dz.U. L 192, str. 63).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu sądowego pomiędzy Österreichischer Zuchtverband für Ponys, Kleinpferde und Spezialrassen (zwanym dalej „Zuchtverband für Ponys") a rządem kraju związkowego Burgenlandii w sprawie decyzji tego organu o uznaniu Österreichischer Shetlandponyzuchtverband (zwanego dalej „ÖSZV") za organizację hodowców kucyków szetlandzkich w Burgenlandii. ÖSZV jest interwenientem w postępowaniu przed sądem krajowym.

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

3 Dyrektywa Rady 90/427/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków handlu wewnątrzwspólnotowego koniowatymi (Dz.U. L 224, str. 55) określa wskazane warunki dla wewnątrzwspólnotowego obrotu koniowatymi, jak również ich nasieniem, komórkami jajowymi i embrionami.

Z motywów pierwszego i drugiego dyrektywy wynika, że zmierza ona do ustanowienia na poziomie wspólnotowym przepisów dotyczących wewnątrzwspólnotowego obrotu koniowatymi w celu zapewnienia właściwego rozwoju hodowli koniowatych i wzrostu produktywności w tym sektorze, stanowiącym źródło dochodu dla części rolników. Zgodnie z motywem czwartym wskazanej dyrektywy uzyskanie zadowalających wyników w tym względzie zależy w dużym stopniu od wykorzystania koniowatych wpisanych do ksiąg stadnych koni, prowadzonych przez urzędowo zatwierdzone organizacje lub związki. Motyw piąty przedmiotowej dyrektywy podkreśla, że pełna liberalizacja obrotu wymaga dalszej harmonizacji zasad wpisu do ksiąg stadnych.

4 Artykuł 4 ust. 2 dyrektywy 90/427 przewiduje ustalenie kryteriów zatwierdzania i uznawania organizacji lub związków, które prowadzą lub zakładają księgi stadne, w drodze decyzji Komisji. Artykuł 4 ust. 1 ustanawia zasady, które należy brać pod uwagę przy wydawaniu decyzji, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 10 tej dyrektywy.

5 W tym kontekście Komisja wydała decyzję 92/353, ustanawiającą kryteria zatwierdzania lub uznawania organizacji lub związków, które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla zwierząt z rodziny koniowatych. Zgodnie z art. 1 tej decyzji prowadzące lub zakładające księgi stadne organizacje lub związki muszą złożyć odpowiedni wniosek do władz Państwa Członkowskiego, na którego obszarze znajduje się ich główna siedziba, aby zostać urzędowo zatwierdzonymi lub uznanymi.

6 Artykuł 2 decyzji 92/353 stanowi:

„1. Władze danego Państwa Członkowskiego mają obowiązek urzędowego zatwierdzenia lub uznawania wszelkich organizacji lub stowarzyszeń [związków], prowadzących lub zakładających księgi stadne, pod warunkiem że takie organizacje lub stowarzyszenia [związki] spełniają warunki ustanowione w Załączniku do niniejszej decyzji.

2. Jednakże w Państwie Członkowskim, w którym już istnieje jedna lub większa liczba urzędowo zatwierdzonych organizacji czy stowarzyszeń [związków], dla prowadzenia ksiąg danej rasy, właściwe władze mogą odmówić uznania nowej organizacji czy stowarzyszenia [związku]:

a) jeśli powoduje to zagrożenie dla zachowania tej rasy lub narażałoby na niepowodzenie [funkcjonowanie już istniejącej organizacji lub związku albo] działania poprawy lub programy selekcji prowadzone przez już istniejącą organizację lub zrzeszenie [związek],

lub

b) jeśli zwierzęta z rodziny koniowatych tej rasy mają być wpisane lub zarejestrowane w sekcji specjalnej księgi stadnej prowadzonej przez organizację lub stowarzyszenie [związek] składające wniosek, dotyczący w szczególności tej sekcji, która z zasady ustanowionej w pkt 3 lit. b) Załącznika przynależy do organizacji lub stowarzyszenia [związku], które prowadzi księgę stadną pochodzenia rasy.

3. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkim udzielonym urzędowym zatwierdzeniu lub uznaniu, jak również o udzielonych odmowach.

4. Jeżeli jakakolwiek organizacja lub stowarzyszenie [związek] otrzymuje w określonym Państwie Członkowskim odmowę urzędowego zatwierdzenia czy uznania, to uzasadnienie tej odmowy powinno zostać podane tej organizacji lub stowarzyszeniu [związkowi] na piśmie".

7 Ponadto art. 3 decyzji 92/353 stanowi, że właściwe władze zainteresowanego Państwa Członkowskiego cofną urzędowe zatwierdzenie lub uznanie organizacji lub związków, które prowadzą księgę stadną, jeżeli uznają, że nie spełniają one w sposób trwały warunków ustanowionych w Załączniku.

Uregulowania krajowe

8 Transpozycja dyrektywy 90/427 i stosowanie decyzji Komisji podjętych na podstawie tej dyrektywy należy w Austrii do właściwości krajów związkowych.

9 Artykuł 9 trzeciego rozdziału Burgländisches Tierzuchtgesetz (ustawy o hodowli zwierząt w Burgenlandii, zwanej dalej „Tierzuchtgesetz") z dnia 2 marca 1995 r. (LGBl nr 33/1995, w brzmieniu ustalonym w LGBl nr 32/2001) reguluje uznawanie organizacji hodowców. Przepis ten stanowi w szczególności:

„1) Organizacja hodowców podlega uznaniu przez rząd kraju związkowego, jeżeli:

1. jej program hodowli może przyczynić się do rozwoju hodowli w rozumieniu art. 1 ust. 2,

2. istniejąca populacja jest wystarczająco duża do przeprowadzenia programu hodowli,

3. dostępne są personel i odpowiednie urządzenia niezbędne do prawidłowej hodowli,

4. zapewnić można, w szczególności ze względu na warunki personalne, techniczne i organizacyjne, by

   a) organizacja hodowców miała siedzibę w Burgenlandii;

   b) zwierzęta hodowlane były trwale oznaczone w ten sposób, by możliwe było odróżnienie poszczególnych osobników;

   c) rejestr lub księga stadna była prowadzona prawidłowo i w zakładach hodowlanych dokonywane były wymagane adnotacje;

   d) każde zwierzę w związku hodowców, które ze względu na pochodzenie i cechy jakościowe — włącznie z wyglądem zewnętrznym — spełnia wymogi wpisu, było na wniosek wpisane do księgi stadnej lub była o nim sporządzona wzmianka i mogło ono zostać wpisane; wobec zwierząt sprowadzonych do Burgenlandii nie mogą być przy tym stawiane ostrzejsze warunki niż wobec zwierząt miejscowych, i

5. każdy hodowca prowadzący działalność należącą do rzeczowego i miejscowego zakresu działalności związku hodowców, który spełnia warunki prawidłowej pracy hodowlanej, ma prawo członkostwa w tym związku.

2) Wniosek o uznanie powinien zawierać:

[...]

3. program hodowli, z którego wynikają cel i metoda hodowli, zakres populacji hodowlanej oraz rodzaj, zakres i sposób wykorzystania wyników badań jakości;

4. informacje o przewidywanym pogłowiu zwierząt należących do zakładów lub hodowców biorących udział w programie;

5. w przypadku związków hodowców:

   a) dowody wskazujące na podstawę prawną, z której wynika rzeczowy i miejscowy zakres działalności;

   b) regulamin dotyczący księgi stadnej, z którego wynikają wymogi wpisu do poszczególnych działów księgi.

[...]

3) W postępowaniu o uznanie należy zasięgnąć opinii związków hodowców, których rzeczowy i miejscowy zakres działalności pokrywa się w całości lub w części z zakresem działalności wskazanym w ust. 2 pkt 5 lit. a).

[...]

5) Jeżeli istnieje już jedna lub więcej uznanych organizacji hodowców dla jednej rasy, rząd kraju związkowego odmówi uznania nowej organizacji hodowców, jeśli zagrażałoby to zachowaniu rasy albo programowi hodowli istniejącej organizacji".

Postępowaniu przed sądem krajowym i pytania prejudycjalne

10 Zuchtverband für Ponys jest od dnia 14 sierpnia 1997 r. uznany w kraju związkowym Burgenlandii za organizację hodowców kucyków szetlandzkich zgodnie z przepisami Tierzuchtgesetz.

11 W roku 1997 ÖSZV zgłosił rządowi Burgenlandii, jako organowi właściwemu w tym zakresie, wniosek o uznanie go za organizację hodowlaną dla kucyków szetlandzkich.

12 We wszczętym następnie postępowaniu administracyjnym zasięgnięto opinii Zuchtverband für Ponys. Związek ten wypowiedział się przeciw uznaniu ÖSZV, twierdząc, że uznanie to zagrażałoby zachowaniu rasy, funkcjonowaniu istniejącej organizacji i prowadzonym przez nią działaniom poprawy i programom selekcji.

13 Na mocy decyzji z dnia 30 kwietnia 2001 r. ÖSZV został zgodnie z art. 9 Tierzuchtgesetz uznany w kraju związkowym Burgenlandii na okres dziesięciu lat, na podstawie określonego programu zootechnicznego.

14 Zuchtverband für Ponys odwołał się od tej decyzji do Verwaltungsgerichtshof. Zdaniem rządu Burgenlandii, związek ten nie ma jednakże w postępowaniu o uznanie ÖSZV statusu strony i nie jest również uprawniony do odwoływania się od wskazanej decyzji na drodze sądowej.

15 Verwaltungsgerichtshof wywodzi, że aby mógł on rozstrzygnąć o dopuszczalności odwołania, musi najpierw zbadać, czy skarżący dysponuje, przy spełnieniu określonych przesłanek, prawem do żądania odmowy uznania nowej organizacji hodowców.

16 Verwaltungsgerichtshof wyjaśnia, że przy zastosowaniu jedynie prawa krajowego odwołanie musiałoby zostać odrzucone bez badania, czy uznanie ÖSZV za organizację hodowców powodowałoby zagrożenie dla zachowania rasy lub dla programu zootechnicznego skarżącego. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Verwaltungsgerichtshof dotyczącym innych ustaw przyznanie komuś jedynie prawa do wyrażenia opinii oznacza, że podmiot ten nie ma przymiotu strony w postępowaniu administracyjnym. Tymczasem w austriackim prawie administracyjnym procesowym status strony stanowi proceduralny instrument dochodzenia praw. Brak przyznania osobie statusu strony w postępowaniu administracyjnym powoduje, że osoba ta nie ma prawa żądać wydania decyzji administracyjnej o określonej treści ani prawa do odwołania się od tej decyzji na drodze sądowej.

17 Zuchtverband für Ponys podnosi, że na podstawie przepisów wspólnotowych przysługuje mu prawo żądania, aby zbadane zostało, czy uznanie ÖSZV spowodowałoby zagrożenie dla zachowania rasy lub dla programu zootechnicznego istniejącej organizacji i w przypadku uzyskania odpowiedzi twierdzącej, przysługuje mu prawo żądania oddalenia przez organ administracji wniosku o uznanie nowej organizacji. Zuchtverband für Ponys uzasadnia swe stanowisko przepisami dyrektywy 90/427 i decyzji 92/353.

18 Verwaltungsgerichtshof nie wyklucza, że Zuchtverband für Ponys mógłby znaleźć oparcie dla swego stanowiska w decyzji 92/353. Sąd ten wskazuje, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, od czasu wyroku z dnia 6 października 1970 r. w sprawie 9/70 Grad, Rec. str. 825, w przypadku decyzji skierowanej do Państw Członkowskich uznaje się za dopuszczalną możliwość powoływania się przez podmioty indywidualne bezpośrednio na takie decyzje przed organami i sądami krajowymi, przy spełnieniu tych samych przesłanek, jakie obowiązują w przypadku dyrektyw.

19 W kwestii, czy art. 2 ust. 2 decyzji 92/353 jest wystarczająco bezwarunkowy i precyzyjny, aby mogła się na niego bezpośrednio powołać jednostka, Verwaltungsgerichtshof wskazuje, co następuje.

20 Użycie w tym przepisie słowa „mogą" może oznaczać, że Państwa Członkowskie mają możliwość swobodnego decydowania o tym, czy wniosek o uznanie nowego związku zostanie oddalony ze względu na zagrożenie dla zachowania rasy lub narażenie na niepowodzenie funkcjonowania już istniejącej organizacji lub związku albo działań poprawy lub programów selekcji prowadzonych przez już istniejącą organizację lub związek. W takim wypadku Zuchtverband für Ponys nie miałby prawa powoływania się bezpośrednio na decyzję 92/353.

21 Zakres możliwości swobodnego działania, przyznany Państwom Członkowskim poprzez użycie słowa „mogą", może zostać jednakże ograniczony do zera na mocy innych przepisów prawa wspólnotowego. W wyroku z dnia 16 września 1999 r. w sprawie C-435/97 WWF i in., Rec. str. I-5613 Trybunał stwierdził, że zakres uznania pozornie przyznany Państwom Członkowskim na podstawie art. 4 ust. 4 dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U. L 175, str. 40) jest ograniczony poprzez art. 2 ust. 1 tej dyrektywy.

22 Nawet jeżeli przyjąć, że art. 2 ust. 2 decyzji 92/353 przyznaje Państwom Członkowskim zakres możliwości swobodnego działania, to powstaje pytanie, czy, mając na względzie zasady prawa wspólnotowego, Państwo Członkowskie może ustalać przesłanki odmowy uznania nowych związków, nie dając istniejącym związkom prawnie chronionej możliwości żądania takiej odmowy.

23 W odniesieniu w szczególności do przesłanki zagrożenia zachowania rasy Verwaltungsgerichtshof wątpi, aby istniejąca organizacja mogła korzystać z prawa żądania odmowy uznania. Wydaje się bowiem, że w tym przypadku brak jest związku pomiędzy powodem odmowy a interesem istniejącej organizacji.

24 Verwaltungsgerichtshof podkreśla także, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału dyrektywa nie może jako taka nakładać na jednostkę obowiązków, wobec czego nie jest możliwe powołanie się wobec jednostki bezpośrednio na dyrektywę (wyrok z dnia 14 lipca 1994 r. w sprawie C-91/92 Faccini Dori, Rec. str. I-3325). W tym względzie należy zauważyć, że art. 2 ust. 2 decyzji 92/353 nie ogranicza się do zapewnienia istniejącym organizacjom praw, na które mogłyby się one ewentualnie powołać wobec Państwa Członkowskiego. Wydaje się, że przepis ten nakłada również ciężary na związki hodowców wnoszące o uznanie. Jeżeli zostaną bowiem spełnione przesłanki przewidziane w art. 2 ust. 2 lit. a), to nastąpi odmowa uznania takiego związku. Verwaltungsgerichtshof nie czuje się jednak w mocy stwierdzić z pewnością, czy „ciężar" tego typu jest „obowiązkiem nałożonym na jednostkę" w rozumieniu orzecznictwa Trybunału.

25 Jego zdaniem, Trybunał uznaje, że dyrektywa może pośrednio nakładać ciężary na jednostkę. W tym zakresie Verwaltungsgerichtshof wskazuje na wyroki Trybunału

Sprawiedliwości z dnia 11 sierpnia 1995 r. w sprawie C-431/92 Komisja przeciwko Republice Federalnej Niemiec, Rec. str. I-2189, tzw. sprawa Großkrotzenburg i z dnia 22 czerwca 1989 r. w sprawie 103/88 Fratelli Costanzo, Rec. str. 1839.

26 Verwaltungsgerichtshof stawia ponadto kwestię, jak dalece prawo wspólnotowe wkracza w krajowe prawo procesowe i w krajowe reguły ustalania właściwości. Mając na uwadze jednoznaczne sformułowanie art. 9 ust. 3 Tierzuchtgesetz, nie można dokonywać wykładni prawa austriackiego w ten sposób, że istniejąca organizacja hodowców miałaby prawo do zaskarżenia decyzji podjętej przez organ administracji w ramach postępowania o uznanie nowej organizacji hodowców. Tymczasem według doktryny prawa austriackiego, opartej na orzecznictwie Trybunału (wyrok z dnia 7 lipca 1981 r. w sprawie 158/80 Rewe, Rec. str. 1805), w braku przepisu szczególnego prawa wspólnotowego zadaniem Państw Członkowskich jest ustanowienie środków zaskarżenia umożliwiających jednostkom dochodzenie ich praw wynikających z prawodawstwa wspólnotowego. Obowiązek poszanowania autonomii Państw Członkowskich powoduje, że prawo wspólnotowe nie może zastępować krajowych przepisów w zakresie procedury i właściwości.

27 W tym przypadku austriacki ustawodawca tak ukształtował proceduralną pozycję istniejących związków i organizacji hodowców, że nie mogą one odwołać się do Verwaltungsgerichtshof. W tej sytuacji, nawet gdyby art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji 92/353 przyznawał istniejącym związkom prawo domagania się spełnienia przesłanek przewidzianych w tym przepisie, uprawnienie to nie korzystałoby w Austrii z ochrony prawnej.

28 Zdaniem Verwaltungsgerichtshof, wniosek taki nie jest zadowalający, nie da się go też wywieść z orzecznictwa Trybunału (wyroki z dnia 24 września 1998 r. w sprawie C-76/97 Tögel, Rec. str. I-5357 i z dnia 4 marca 1999 r. w sprawie C-258/97 HI,

Rec. str. I-1405). Jednostka powinna mieć możliwość dochodzenia prawa wynikającego z przepisów wspólnotowych przed Verwaltungsgerichtshof, a więc przed sądem krajowym generalnie właściwym dla dochodzenia praw tego rodzaju.

29 W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 23 maja 2002 r. Verwaltungsgerichtshof postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji Komisji 92/353/EWG [...] przyznaje istniejącej organizacji (związkowi) prawo żądania odmowy uznania nowej organizacji (nowego związku) przez właściwy organ, w przypadku gdy uznanie nowej organizacji (związku) powodowałoby zagrożenie dla zachowania rasy lub narażałoby na niepowodzenie funkcjonowanie już istniejącej organizacji lub związku albo działania poprawy lub programy selekcji prowadzone przez już istniejącą organizację lub związek?

2) Czy jest niezgodny z art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji wskazanej w pytaniu pierwszym przepis krajowy, który:

a) przyznaje istniejącej organizacji lub związkowi jedynie prawo do wyrażenia opinii przed organem właściwym w postępowaniu o uznanie nowej organizacji (związku), lecz nie przyznaje tej organizacji lub związkowi prawa do żądania odmowy uznania nowej organizacji (związku) ze względu na to, że powodowałoby to zagrożenie dla zachowania rasy lub narażałoby na niepowodzenie funkcjonowanie już istniejącej organizacji lub związku albo

działania poprawy lub programy selekcji prowadzone przez już istniejącą organizację lub związek i

b) nie przyznaje istniejącej organizacji lub związkowi prawa zaskarżenia przed sądem (Verwaltungsgerichtshof) decyzji o uznaniu nowej organizacji wydanej pomimo negatywnej opinii istniejącej organizacji lub związku?".

W przedmiocie pierwszego pytania prejudycjalnego

30 W pierwszym pytaniu prejudycjalnym, jak również w pierwszej części drugiego pytania, sąd odsyłający w istocie przedkłada Trybunałowi do rozważenia kwestię, czy art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji 92/353 należy interpretować w ten sposób, że jeżeli zajdzie jedna lub więcej okoliczności wskazanych w tym przepisie, to organizacje lub związki, które są już urzędowo uznane lub zatwierdzone dla określonej rasy koniowatych mają prawo żądania od właściwych organów odmowy uznania lub zatwierdzenia nowego związku lub nowej organizacji, prowadzącej lub zakładającej księgi stadne dla tej samej rasy.

31 Należy na wstępie przypomnieć, że zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji 92/353 właściwe organy Państwa Członkowskiego mają obowiązek urzędowego zatwierdzenia lub uznawania wszelkich organizacji lub związków, prowadzących lub zakładających księgi stadne, pod warunkiem że takie organizacje lub związki spełniają warunki ustanowione w Załączniku do tej decyzji.

32 Jak wynika z tego przepisu i z motywów dyrektywy 90/427, urzędowe uznanie nowych związków lub organizacji prowadzących lub zakładających księgi stadne jest zasadniczo zgodne z celami regulacji wspólnotowej w zakresie wewnątrzwspólnotowego obrotu koniowatymi. Realizacja celu polegającego na wspieraniu hodowli zarejestrowanych koniowatych i rozwoju wewnątrzwspólnotowego obrotu koniowatymi zakłada, że w różnych Państwach Członkowskich Wspólnoty istnieć będzie wystarczająca liczba organizacji będących w stanie prowadzić księgi stadne, w których będzie można dokonywać wpisów zwiększającej się liczby koniowatych.

33 Pomimo przychylnego nastawienia względem urzędowego uznania lub zatwierdzenia nowych związków lub organizacji prowadzących lub zakładających księgi stadne regulacja wspólnotowa wymaga, jak wynika z brzmienia art. 2 ust. 1 decyzji 92/353, aby każde stowarzyszenie lub każda organizacja spełniały wymogi wskazane w Załączniku do decyzji. Poza tym z art. 4 ust. 1 lit. a) decyzji 90/427 wynika, że uznanie lub zatwierdzenie przedmiotowych organizacji lub związków następuje zgodnie z zasadami określonymi przez organizację lub związek prowadzący księgę stadną pochodzenia rasy.

34 Jak słusznie wskazał rząd austriacki i Komisja, głównym celem art. 2 ust. 2 decyzji 92/353 jest wyposażenie właściwych organów Państw Członkowskich w zakres swobodnego uznania umożliwiający im, w okolicznościach wymienionych w art. 2 ust. 2 lit. a) lub b), oddalenie wniosku o uznanie złożonego przez nowe stowarzyszenie lub organizację, nawet jeśli są spełnione przesłanki zawarte w Załączniku do tej decyzji. Jeżeli bowiem okoliczności te nie zachodzą, to zgodnie z art. 2 ust. 1 przedmiotowej decyzji właściwe organy są zobowiązane do uznania każdej organizacji lub związku spełniającego warunki ustanowione w Załączniku do decyzji.

35 W tym kontekście art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji 92/353 wymienia expressis verbis okoliczności, przy których zaistnieniu właściwe organy Państwa Członkowskiego mogą odmówić uznania nowej organizacji lub związku. Chodzi o sytuacje, w których w jednym z Państw Członkowskich istnieje już jedna lub więcej organizacji lub związków uznanych urzędowo dla określonej rasy koniowatych i uznanie nowej organizacji lub związku powoduje zagrożenie dla zachowania tej rasy lub zagrażałoby funkcjonowaniu już istniejącej organizacji lub związku albo działaniom poprawy lub programom selekcji prowadzonym przez już istniejącą organizację lub związek.

36 Wbrew tezie przedstawionej przez Zuchtverband für Ponys, art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji 92/353 nie można interpretować w ten sposób, że przepis ten przyznaje istniejącemu związkowi prawo podmiotowe żądania wobec właściwych organów, aby odmówiły one uznania nowego związku lub organizacji, gdy zaistnieje jedna z okoliczności wskazanych w tym przepisie. Przyjęcie takiej interpretacji prowadziłoby do odebrania swobody uznania, przyznanej właściwym organom Państw Członkowskich na mocy art. 2 ust. 2 decyzji 92/353.

37 Na pierwsze pytanie prejudycjalne należy wobec tego odpowiedzieć, że art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji 92/353 należy interpretować w ten sposób, że gdy zachodzi jedna lub więcej okoliczności wskazanych w tym przepisie, organizacje lub związki wcześniej uznane lub zatwierdzone urzędowo dla określonej rasy koniowatych nie mają prawa żądać od właściwych organów, aby odmówiły one uznania lub zatwierdzenia nowego związku lub organizacji prowadzącej lub zakładającej księgi stadne dla tej samej rasy.

W przedmiocie drugiego pytania prejudycjalnego

38 W drugiej części drugiego pytania prejudycjalnego sąd odsyłający w istocie przedkłada Trybunałowi Sprawiedliwości do rozważenia kwestię, czy przepisy Państwa Członkowskiego, na mocy których istniejącym związkom lub organizacjom, które wypowiedziały się przeciwko uznaniu nowego związku lub organizacji, nie przyznano prawa zaskarżenia na drodze sądowej decyzji o uznaniu podjętej przez właściwe organy krajowe, są niezgodne z prawem wspólnotowym.

39 Z odpowiedzi na pierwsze pytanie wynika, że gdy zachodzi jedna lub więcej okoliczności wskazanych w art. 2 ust. 2 lit. a) decyzji 92/353, to organizacje lub związki wcześniej uznane lub zatwierdzone urzędowo dla określonej rasy koniowatych nie mają prawa żądać od właściwych organów, aby odmówiły one uznania lub zatwierdzenia nowego związku lub organizacji prowadzącej lub zakładającej księgi stadne dla tej samej rasy.

40 W tych okolicznościach i z przyczyn, które rzecznik generalny wyjaśnił w pkt 38–40 opinii, na drugie pytanie należy odpowiedzieć, że przepisy Państwa Członkowskiego, na mocy których istniejącym związkom lub organizacjom, które wypowiedziały się przeciwko uznaniu nowego związku lub organizacji, nie przyznano prawa zaskarżenia na drodze sądowej decyzji o uznaniu nowej organizacji wydanej przez właściwe organy krajowe, nie są sprzeczne z prawem wspólnotowym.

W przedmiocie kosztów

41 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem,

do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 2 ust. 2 lit. a) decyzji Komisji 92/353/EWG z dnia 11 czerwca 1992 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania lub uznawania organizacji lub stowarzyszeń [związków], które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla zwierząt z rodziny koniowatych należy interpretować w ten sposób, że gdy zachodzi jedna lub więcej okoliczności wskazanych w tym przepisie, organizacje lub związki wcześniej uznane lub zatwierdzone urzędowo dla określonej rasy koniowatych nie mają prawa żądać od właściwych organów, aby odmówiły one uznania lub zatwierdzenia nowego związku lub organizacji prowadzącej lub zakładającej księgi stadne dla tej samej rasy.**

2) **Przepisy Państwa Członkowskiego, na mocy których istniejącym związkom lub organizacjom, które wypowiedziały się przeciwko uznaniu nowego związku lub organizacji, nie przyznano prawa zaskarżenia na drodze sądowej decyzji o uznaniu nowej organizacji wydanej przez właściwe organy krajowe, nie są sprzeczne z prawem wspólnotowym.**

Podpisy